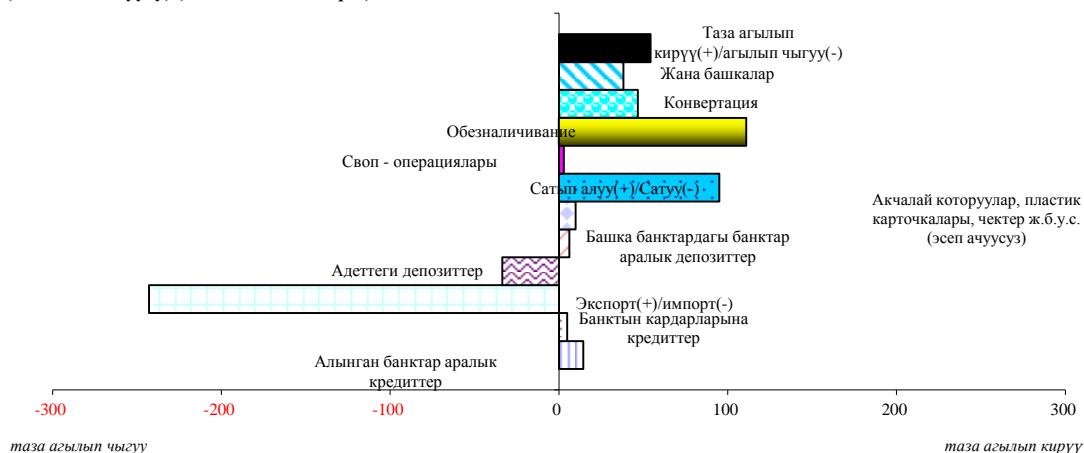

Валюта рыногу (2014-жылдын декабрь айы)

1-график. Накталай эмес АКШ долларыны коммерциялык банктарына таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн. АКШ доллары)

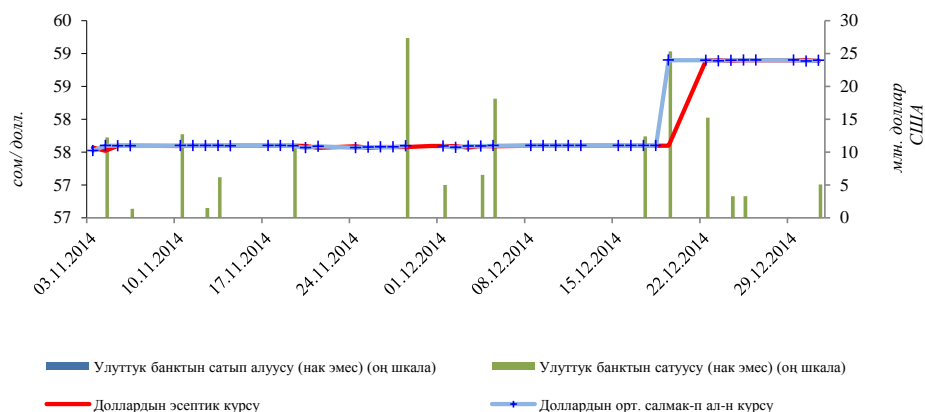

Өткөн айга салыштырганда декабрь айында тышкы булактар тарабынан жогорку басымга байланыштуу, америка валютасынын алмашуу курсунун бир доллар үчүн 57,5957 сомдон 58,8865 сомго чейин бир аз жогорулашы байкалган. Эсептик курстун жогорулашынын негизги баскычы кароого алынып жаткан мезгилдин акырына туура келген. Рыноктун ири катышуучулары тарабынан валютага болгон сунуштун көбөйүшү, негизинен, акча каражаттарды нак акчага айландыруу, алмаштыруу, ошондой эле банктардын конвертациялык операцияларынан улам алынган долларлар эсебинен жүзөгө ашырылган.

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү өткөн айдагы тиешелүү көрсөткүчкө салыштырганда 50,3 млрд сом өлчөмүндө түптөлүп, 2,9 пайызга жогорулаган. Мунун себеби, коммерциялык банктардын нак эмес операциялар сегментинде иш жигердүүлүгүнүн 88,7 пайызга, 16,5 млрд сомго чейин жогорулашы болгон. Мындан тышкары, коммерциялык банктардын нак операциялар көлөмү 21,7 млрд сомго чейин төмөндөгөн, бул өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнөн 3,0 пайызга жогору, алмашуу бюролорунун нак операциялар көлөмү 12,1 млрд сомго чейин (-32,0 пайыз) төмөндөгөн.

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандыгы жүгүртүлүшү өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 11,3 пайызга азаюу менен 118,1 млн АКШ долларын түзгөн. Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк 96,2 млн доллар суммасында (+33,1 пайыз) чет өлкө валютасын сатуу боюнча валюталык интервенцияларды жүргүзгөн.

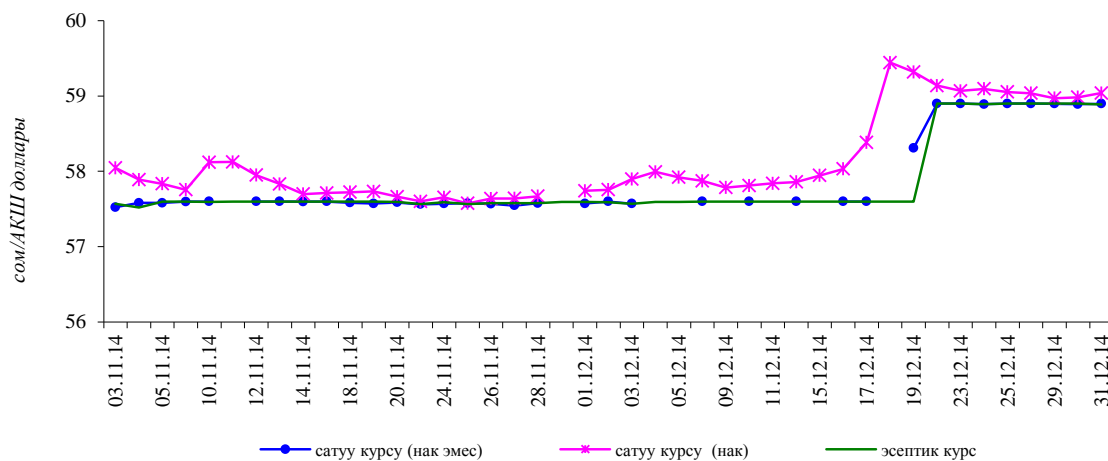
2-график. АКШ доллар курсунун динамикасы

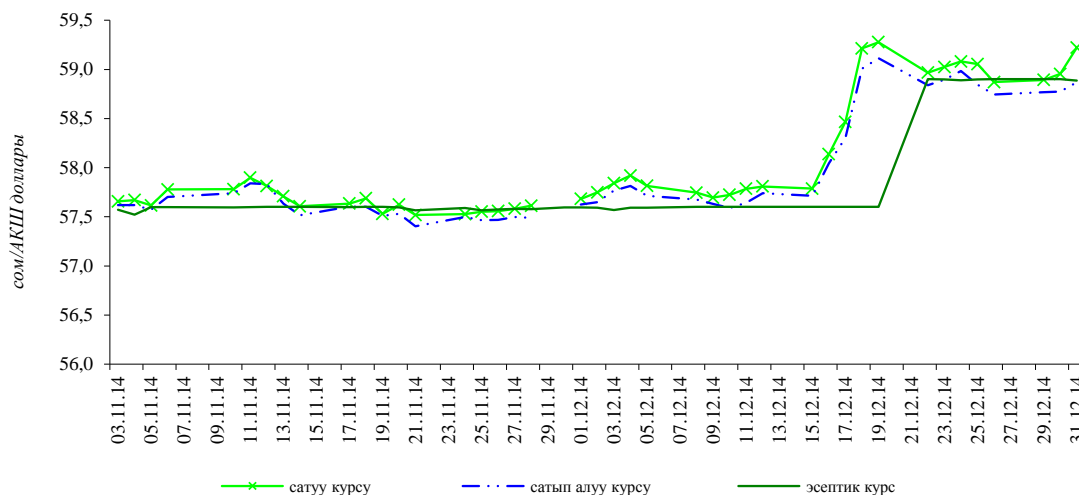
Улуттук банк кароого алынып жаткан мезгил ичинде коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларын жүргүзгөн эмес.

Валюталардын негизги түрлөрү боюнча бөлүштүргөндө операциялар көлөмүнүн ар багыттагы кыймылы байкалган. Мында, ишке ашырылган операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөндөгүдөй бөлүштүрүлгөн: алсак, АКШ долларындагы операциялардын салыштырма салмагы 7,1 пайыздык пунктка, 71,0 пайызга чейин; евро – 2,0 п.п., 4,2 пайызга чейин, казак теңгеси – 1,9 п.п., 9,7 пайызга чейин жогорулаган. Орус валютасында ишке ашырылган операциялардын үлүшү ай ичинде 11,0 пайыздык пунктка, 15,1 пайызга чейин төмөндөгөн.

3-график. Коммерциялык банктарда нак жана нак эмес АКШ долларынын курсунун динамикасы

4-график. Алмашуу бюрлорунда АКШ долларынын курсунун динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы		Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес операциялары		Комм. банктардын накталай операциялары		Алмаштыруу бюрлордун накталай операциялары	
			Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)
2013	12	36 538,7	4 492,4	14,5	27 766,9	76,0	4 279,3	11,7
2014	01	24 803,9	2 945,5	12,3	18 519,1	74,7	3 339,2	13,5
	02	30 071,0	7 961,2	11,9	17 994,7	59,8	4 115,0	13,7
	03	45 081,1	8 512,6	26,5	21 763,0	48,3	14 805,5	32,8
	04	46 760,3	8 085,1	17,3	21 670,9	46,3	17 004,3	36,4
	05	47 882,3	6 522,9	13,6	23 511,3	49,1	17 848,1	37,3
	06	53 731,2	8 922,2	16,6	26 024,8	48,4	18 784,2	35,0
	07	52 421,0	10 187,8	19,4	26 195,6	50,0	16 037,6	30,6
	08	62 126,6	11 917,4	19,2	27 774,5	44,7	22 434,7	36,1
	09	57 719,9	8 348,9	14,5	27 483,5	47,6	21 887,5	37,9
	10	73 683,0	11 026,1	15,0	31 622,3	42,9	31 034,6	42,1
	11	48 907,3	8 735,4	17,9	22 393,5	45,8	17 778,5	36,4
	12	50 304,0	16 479,8	32,8	21 729,5	43,2	12 094,7	24,0

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы		Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары			Евро		Орус рубли		Казак тенгеси		Жана башкалар	
			көлөм	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш
2013	12	36 538,7	22 098,3	60,5	860,5	2,4	11 222,1	30,7	2 348,7	6,4	9,0	0,0	
2014	01	24 803,9	15 311,8	61,7	746,4	3,0	7 694,2	31,0	1 044,2	4,2	7,3	0,0	
	02	30 071,0	21 360,4	71,0	811,7	2,7	6 903,4	23,0	986,6	3,3	8,8	0,0	
	03	45 081,1	28 272,0	62,7	704,4	1,6	14 064,5	31,2	2 034,4	4,5	5,9	0,0	
	04	46 760,3	28 744,6	61,5	837,9	1,8	15 243,2	32,6	1 925,7	4,1	8,9	0,0	
	05	47 882,3	28 093,5	58,7	803,8	1,7	16 273,7	34,0	2 705,4	5,7	6,0	0,0	
	06	53 731,2	31 970,2	59,5	856,9	1,6	17 628,7	32,8	3 264,5	6,1	10,9	0,0	
	07	52 421,0	32 505,9	62,0	1 011,8	1,9	14 429,8	27,5	4 464,2	8,5	9,3	0,0	
	08	62 126,6	38 361,8	61,8	1 095,9	1,8	16 294,3	26,2	6 367,5	10,3	7,2	0,0	
	09	57 719,9	34 632,9	60,0	1 329,3	2,3	18 002,5	31,2	3 748,2	6,5	7,1	0,0	
	10	73 683,0	45 153,6	61,3	1 178,8	1,6	22 223,8	30,2	5 121,8	7,0	4,9	0,0	
	11	48 907,3	31 254,1	63,9	1 065,1	2,2	12 774,7	26,1	3 805,6	7,8	7,9	0,0	
	12	50 304,0	35 732,3	71,0	2 086,2	4,2	7 606,4	15,1	4 869,5	9,7	9,6	0,0	

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
2013	12	49,2470	67,7048	1,5047	0,3206	0,6%	1,6%	2,0%	0,6%
2014	01	50,4158	68,6613	1,4304	0,3241	2,4%	1,4%	-4,9%	1,1%
	02	52,4359	71,6379	1,4545	0,2849	4,0%	4,3%	1,7%	-12,1%
	03	54,4813	74,6884	1,3723	0,2993	3,9%	4,3%	-5,7%	5,1%
	04	53,9615	74,8365	1,5116	0,2964	-1,0%	0,2%	10,2%	-1,0%
	05	52,2705	71,1872	1,5086	0,2849	-3,1%	-4,9%	-0,2%	-3,9%
	06	52,0649	70,9098	1,5481	0,2837	-0,4%	-0,4%	2,6%	-0,4%
	07	51,7518	69,3526	1,4485	0,2820	-0,6%	-2,2%	-6,4%	-0,6%
	08	52,9561	69,8517	1,4339	0,2910	2,3%	0,7%	-1,0%	3,2%
	09	54,5202	69,1125	1,3842	0,2997	3,0%	-1,1%	-3,5%	3,0%
	10	57,3484	72,1127	1,3216	0,3171	5,2%	4,3%	-4,5%	5,8%
	11	57,5957	71,6433	1,1677	0,3184	0,4%	-0,7%	-11,6%	0,4%
	12	58,8865	71,6943	1,0467	0,3229	2,2%	0,1%	-10,4%	1,4%

4-таблица. Алмашуу бирлорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо чөлөңүшкөн четтөөсү				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
2013	12	0,3%	0,4%	0,6%	0,6%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,8%	1,0%	0,9%	0,1%
2014	01	0,3%	0,4%	0,7%	0,8%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	2,0%	1,7%	-3,8%	2,2%
	02	0,4%	0,6%	0,6%	2,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	8,0%	8,5%	4,2%	-9,5%
	03	0,2%	0,6%	0,2%	0,7%	0,1%	0,4%	0,3%	0,3%	0,1%	1,1%	1,9%	1,9%
	04	0,1%	0,4%	0,1%	0,4%	0,0%	0,2%	0,4%	0,1%	-1,2%	-0,5%	-1,3%	-1,1%
	05	0,1%	0,6%	0,2%	0,4%	0,2%	0,3%	0,4%	0,3%	-3,2%	-4,9%	-0,2%	-4,3%
	06	0,1%	0,5%	0,1%	0,4%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%	-0,2%	-0,3%	2,6%	0,0%
	07	0,1%	0,5%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,4%	0,1%	-0,6%	-2,6%	-5,4%	-0,5%
	08	0,1%	0,5%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	2,4%	0,8%	-1,5%	2,5%
	09	0,1%	0,4%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,4%	0,3%	2,7%	-0,5%	-3,8%	3,3%
	10	0,1%	0,5%	0,1%	0,3%	0,2%	0,2%	0,4%	0,4%	5,9%	4,4%	-1,4%	6,4%
	11	0,1%	0,6%	0,2%	0,3%	0,1%	0,2%	0,8%	0,2%	0,1%	-1,2%	-13,4%	0,1%
	12	0,2%	0,5%	1,5%	0,3%	0,1%	0,2%	1,5%	0,3%	2,8%	-0,8%	-13,8%	0,8%